

LAUSUNTO

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksia koskevan asetuksen muuttamisesta

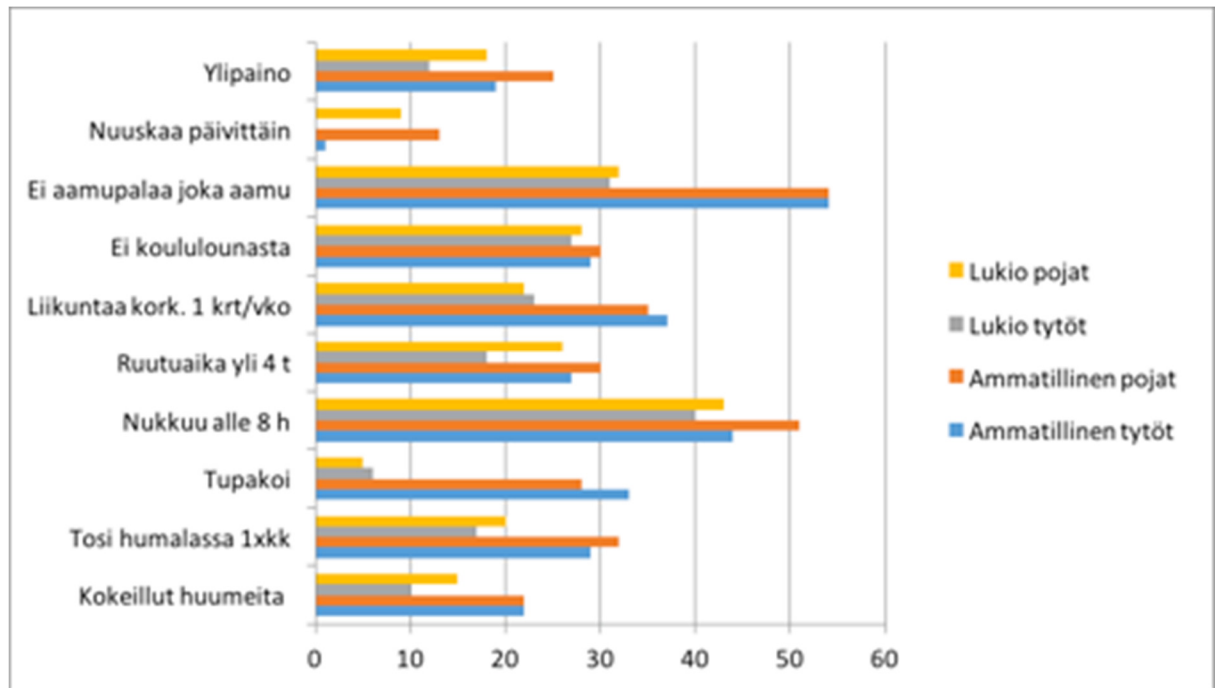
Edellytämme, että kelpoisuusasetukset säilyvät nykyisellään, eikä niihin tehdä muutoksia.

Perusteluina ovat muun muassa seuraavat:

- 1) Liikunnanopettajakoulutuksella on pitkä historia ja maisterikoulutukseen on siirrytty jo 1978. Tutkinnon suorittajat lukevat nykyään automaattisesti pätevyyden sekä liikunnan- että terveystiedon opetukseen. Terveystiedon aineopinnot ovat olleet jo pitkään opetustarjonnassa ja käytännössä miltei kaikki liikunnanopettajaksi valmistuneet vuodesta 2001 asti ovat suorittaneet terveystiedon aineopinnot. Näin ollen olisi erikoista, että pätevää, koulutettua työvoimaa ei käytettäisi liikunnan ja terveystiedon opetuksessa.
- 2) Hallitus on linjannut, ettei opettajien pätevyksiä lasketa. Tämän hetkinen ehdotus, jossa pätevyudeksi riittäisi soveltuva korkeakoulututkinto, laskee oppiaineen pätevyysvaatimuksia. Näin ei voida tehdä jo pelkästään sen takia, että se on hallituksen linjauksen vastainen.
- 3) Ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden terveystottumukset ovat selkeästi heikommalla tasolla kuin vertaisten lukiokoulutuksessa. Näin ollen on äärimmäisen tärkeää, että opetuksesta vastaa korkean koulutuksen saanut liikunta- ja terveystieteen ammattilainen. Kun ammatillisen koulutuksen liikunta ja terveystieto on jo nyt alennettu varsin alhaiselle tasolle, on erityisen tärkeää, että vähäisen tuntimäärän opettaa alan ehdoton ammattilainen.

Nykytilanteessa on tarvetta työkyvyn ylläpito, liikunta ja terveystieto -oppiaineen pätevälle opetukselle ja sitä voidaan perustella esimerkiksi Kouluterveyskyselyiden tuloksista. Nämä todistavat, että Suomessa tarvitaan konkreettisia toimia nuorten terveyden, hyvinvoinnin ja jaksamisen edistämiseksi. Terveyserot lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen ovat merkittävät (Kuvio 1). Hallituksen yhtenä kärkihankkeena on terveyserojen pienentäminen. Terveyttä ja hyvinvointia tukevan oppiaineen opettajan kelpoisuuden laskeminen ei todellakaan edistä tätä tavoitetta.

(Kuvio 1)

KUVIO 1. Lukiolaisten ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden terveystottumukset (%) (lähde: Kouluterveyskysely 2015).

- 4) Pätevien liikunnan ja terveystiedon opettajien määrä on tälläkin hetkellä korkea. Näin ollen on perusteltua, että kelpoisuus säilytetään entisellään.
- 5) Opiskelijoiden yhdenvertaisuus eri oppilaitosten välillä ei toteudu, mikäli kelpoisuusasetukset eivät ole samat eri oppilaitosten välillä. Opetuksen laatu ja opiskelijoiden oikeus tasa-arvoiseen laadukkaaseen opetukseen tulee taata jatkossakin kaikissa koulutusmuodoissa yhtenevästi. Lisäksi on tärkeää muistaa, että Suomessa on lukuisia opetuksen järjestäjiä, joilla on luvat sekä lukio- että ammatillisen koulutuksen järjestämiseen. Opettajien liikkuminen vaikeutuisi eri kouluasteiden välillä, mikäli kelpoisuusehdot poikkeavat toisistaan. On oletettavaa, että lähitulevaisuudessa koulutusverkosto tiivistyy ja yhteistyö lisääntyy.

Lisäksi haluamme huomauttaa luonnoksen viimeisestä kohdasta:

” Henkilö, joka tämän asetuksen voimaan tullessa on kelpoinen antamaan terveystiedon opetusta, on kelpoinen antamaan työkyvyn- ja hyvinvoinnin ylläpitäminen - osa-alueen opetusta.”

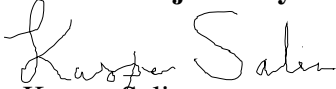
Tämän kirjaaminen tulee muuttaa seuraavasti: ”Henkilö, joka tämän asetuksen voimaan tullessa on kelpoinen antamaan terveystiedon opetusta, on kelpoinen antamaan työkyvyn- ja hyvinvoinnin ylläpitäminen –osa-alueen opetusta siirtymäajan loppuun asti, 31.12.2027. Tämän jälkeen osa-alueella opettavalla tulee olla pätevyys myös liikunnan opettamiseen.”

Nimenmuutoksestaan huolimatta oppiaine koostuu edelleen edeltävän oppiaineen mukaisesti liikunnasta ja terveystiedosta, ja näin ollen pysyvää pätevyyttä liikunnan opettamiseen ei voida antaa sillä, että henkilö on pätevä opettamaan terveystietoa. Pätevyys myös liikunnan opettamiseen tulee olla (vähintään 60 op), ja virkaa hoitavan henkilön on se siirtymäajan puitteissa hankittava. Vastaava siirtymäaika on ollut esimerkiksi terveystiedossa peruskoulussa ja lukiossa. Esityksen mukainen pysyvä pätevyyden myöntäminen alentaa kelpoisuusehtoa osa-alueen opettamiseen.

Edellä mainittuihin perusteluihin vedoten edellytämme, että opetus- ja kulttuuriministeriö noudattaa niitä linjauksia, joita hallitus on tehnyt; **opettajien pätevyksiä ei lasketa.**

Helsingissä 8.12.2017

Liikunnan ja terveystiedon opettajat ry.

Kasper Salin

puheenjohtaja

Tiina Apajalahti

toiminnanjohtaja